

ESITYS VARHAN ALUEHALLITUKSELLE:

Yleishyödyllisen toiminnan järjestöedustus Varsinais-Suomen hyvinvointialueen rakenteessa:

113 sote-järjestöjen neuvottelukunnan asema, rooli ja tehtävät Varhan hyvinvointialueella

28.2.2023 Järjestöprojektiryhmä

Minna Rosendahl, Varsinais Suomen Muistiyhdistys ry, pj
Anne Brunberg, MLL Varsinais-Suomen piiri
Eeva Siivonen, Turun Mielenterveysyhdistys ITU ry
Sanna Leppäjoki Tiistola, Invalidiliitto ry, Lounais Suomi
Päivi Kukkonen, Varsinais Suomen Vammais ja Pitkäaikaissairausjärjestöt VAPI ry
Niina Hakala, Aamos MLL, MLL:n Lasten ja Nuorten Kuntoutussäätiö
Mika Pyykkö, Aivoliitto ry
Annalena Sjöblom, Finlands Röda Kors , Åbolands distrikt Turunmaan piiri
Satu Lieskivi, Salon klubitalo
Regina Strandberg, Folkhälsans förbund , Åboland
Heidi Tuimala, Varsinais-Suomen lastensuojelujärjestöt ry
Vanessa Westerlund, FDUV
Kirsi Ala Jaakkola, Järjestöjen sote muutostuki
Asiantuntijajäsen: Marjut Aalto, Tulevaisuuden sote-keskusohjelman sidosryhmä-yhteistyö

Valmistelussa mukana myös Varhan hyte-tulosryhmä.

Lisätietoja, työryhmän Järjestöedustus rakenteessa-tiimi:

Minna Rosendahl,
minna.rosendah@muistiturku.fi
Regina Strandberg,
regina.strandberg@folkhalsan.fi
Anne Brunberg, anne.brunberg@mll.fi

Jakelu, Varha:

Aluehallituksen pj Sanna Vauranoja
Aluehallituksen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen jaoston pj Heikki Tamminen
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtaja Anneli Pahta

Sisällysluettelo:

Sivu

1	Otsikko, järjestöprojektiryhmän kokoonpano ja yhteystiedot
1	Taustaa esitykselle
3	Järjestökentän nykytilanne Varsinais-Suomessa 113 Varsinais-Suomen sote-järjestöjen neuvottelukunta Varsinais-Suomen liitto, MYR järjestöjaosto Varsinais-Suomen lastensuojelujärjestöt ry Varsinais-Suomen Vammais- ja Pitkäaikaissairausjärjestöt Vapi ry Lounatuulet Yhteisöotalo ry Salon Syty ry FDUV rf
7	113 Sote-järjestöjen neuvottelukunnan nykytilanne Tausta ja tarkoitus Toimikausi ja tehtävät Neuvottelukunnan kokoonpano ja johtajisto ”Troikka”
8	Muiden hyvinvointialueiden valmistelun tilanne ja poimittuja hyviä käytäntöjä Keski-Uusimaa: <ul style="list-style-type: none">• Järjestövetoinen järjestöneuvottelukunta, jossa hyvinvointialueen edustaja• Hyvinvointialueelta järjestöneuvottelukunnalle tulevat tehtävät Päijät-Häme: <ul style="list-style-type: none">• Järjestöneuvottelukunnan rooli ja tehtävät Pohjois-Savo: <ul style="list-style-type: none">• Järjestöneuvoston tehtävät, aluehallituksen edustus järjestöneuvostossa, vuosittaiset keskustelut• HYTE-neuvottelukunnassa neuvoston nimeämä järjestöedustaja• Järjestöfoorumi Keski-Suomi: <ul style="list-style-type: none">• Järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin• Viestintäyhteistyö• Palveluiden ja palvelupolkujen kehittämisessä hyödynnetään järjestöjen asiantuntemusta
12	Esitys 113-neuvottelukunnasta osaksi Varsinais-Suomen hyvinvointialueen toimintaa Neuvottelukunnan paikka Varsinais-Suomen hyvinvointialueen organisaatiossa Neuvottelukunnan rooli ja tehtävät Varsinais-Suomen hyvinvointialueen organisaatiossa <ul style="list-style-type: none">• Jo olemassaolevat tehtävät• Uudet tehtävät, muutokset ja lisäykset

Taustaa esitykselle

Syyskaudella 2022 Varsinais-Suomen alueellinen hyte-työryhmä antoi sen alaiselle järjestöprojektiryhmälle tehtäväksi valmistella esitys järjestöjen edustuksellisen toimielimen perustamiseksi Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle. Työryhmä on työskentelynsä aikana tehnyt yhteistyötä myös hyvinvointialueen valmistelun yhdyspinnat-toiminnan ja nyt käynnistyneen Varhan hyte-tulosryhmän kanssa.

Varsinais-Suomessa on vuodesta 2021 toiminut sote-järjestöjen perustama 113 sote-järjestöjen neuvottelukunta, joka on tehnyt tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen valmistelun kanssa ja mm. vastannut koordinoitua viestinnästä tulevan hyvinvointialueen järjestöjen kesken. Yhteistyö sote-järjestöjen kanssa on siis jo vakiintunut Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle, seuraavassa vaiheessa yhteistyö ja neuvottelukunnan toimintaa pitää vakiinnuttaa viralliseen hyvinvointialueen rakenteeseen.

Työskentely aloitettiin kuvaamalla Varsinais-Suomen järjestökentän nykytilanne järjestöjen jo olemassa olevien yhteistyörakenteiden näkökulmasta sekä avaamalla 113 sote-järjestöjen neuvottelukunnan tämänhetkinen rooli, tehtävät ja toimintasääntö.

Seuraavassa vaiheessa selvitettiin muilla hyvinvointialueilla mahdollisesti jo tehty valmistelutyö järjestöyhteistyön liittämisestä rakenteisiin. Hyvinvointialueet ovat kukin rakentaneet organisaationsa ja toimintatapansa moninaisin tavoin, eikä mikään toimintamalli ole suoraan siirrettävissä toiselle hyvinvointialueelle. Tämän lisäksi järjestöyhteistyön rakenteet olivat 2022-23 vuodenvaihteessa hyvinvointialueilla pääasiassa suunnitteluvaiheessa, joten montaa mallia ei vielä ollut kuvattuna. Esityksen pohjaksi saatiin kuitenkin koottua muutamalla hyvinvointialueelta päätöksiä, kuvauksia ja malleja, joita voitiin yhdistämällä hyödyntää myös Varsinais-Suomen valmistelussa.

Tässä materiaalissa on alussa koottuna selvitysmateriaalit, jonka jälkeen **s. 12 alkaen on järjestöprojektiryhmän esitys 113 sote-järjestöjen neuvottelukunnan liittämisestä osaksi Varsinais-Suomen hyvinvointialueen rakennetta ja organisaatiota**. Esitys sisältää myös ehdotukset neuvottelukunnan roolista ja tehtävistä ja ehdotukset tarvittavista toimintasääntömuutoksista. Lisäksi mukana ehdotus säännöllisen avoimen järjestöfoorumin ”Järjestöareena”-toiminnan siirtämisestä osaksi Varsinais-Suomen hyvinvointialueen toimintaa yhteistyössä 113 sote-järjestöjen neuvottelukunnan kanssa.

Järjestökentän nykytilanne Varsinais-Suomessa

Varsinais-Suomessa löytyy useita järjestöjen yhteiselimiä ja -järjestöjä. Sote-järjestöjen näkökulmasta oleellimmat ovat:

113 Varsinais-Suomen sote-järjestöjen neuvottelukunta

[Varsinais-Suomen sote-järjestöjen neuvottelukunta - Vshyvinvointialue.fi](https://www.vshyvinvointialue.fi)

Varsinais-Suomen sote-järjestöjen neuvottelukunta on toiminut koko sote-järjestökentän yhteisellä mandaatilla julkisen sektorin kumppanina sote-uudistukseen tähtäävässä

yhteistyössä. Neuvottelukunnan tavoitteena on tehostaa sote-järjestöjen vaikuttamisyhteistyötä, vahvistaa järjestöjen roolia osana Varsinais-Suomessa kehitettävää sote-palvelujärjestelmää ja varmistaa järjestöjen yleishyödyllisen toiminnan edellytyksiä myös tulevana vuosina.

Neuvottelukunta on ainoa koko sote-järjestökentän kokoava toimija. Neuvottelukunta perustettiin syksyllä 2020 ja on jatkoa JärjestöSote113-hankkeelle (STEA-rahoitteinen vuosina 2017-2019). Tarkemmat tiedot kohdassa 113-neuvottelukunnan nykytilanne s. 7.

113-neuvottelukunnan alaisuudesta löytyy myös:

Varsinais-Suomen mielenterveys- ja päihdejärjestöjen neuvottelukunta Neuvottelukunnan puheenjohtajana on tällä hetkellä Turun Mielenterveysyhdistys Itä ry:n toiminnanjohtaja Eeva Siivonen. Mielenterveys- ja päihdejärjestöjen neuvottelukunta kokoaa, koordinoi, ohjaa ja tukee mielenterveys- ja päihdeyrityksen järjestöllistä kehittämistä Varsinais-Suomen alueella. Tällä hetkellä 14 mielenterveys- ja päihdejärjestöä kuuluu neuvottelukuntaan.

Varsinais-Suomen liitto, MYR järjestöjaosto

[Järjestöt - Varsinais-Suomen liitto \(varsinais-suomi.fi\)](https://www.varsinais-suomi.fi), [Järjestöjaosto - Varsinais-Suomen liitto \(varsinais-suomi.fi\)](https://www.varsinais-suomi.fi)

Järjestöjaosto toteuttaa Varsinais-Suomen maakuntastrategiaa 2040+ ([Maakuntastrategia 2040+ - Varsinais-Suomen liitto \(varsinais-suomi.fi\)](https://www.varsinais-suomi.fi)) toimimalla Varsinais-Suomen järjestöjen yhteistyöelimenä ja edunvalvojana sekä Varsinais-Suomen järjestöyhteistyön tiekartan omistajana.

Järjestöjaoston tehtävänä on mm:

- edistää Varsinais-Suomen järjestöyhteistyön tiekartan toteutumista, päivittää tiekartta säännöllisesti osallistavalla prosessilla ja seurata tiekarttatyön vaikuttavuutta.
- järjestää vuosittain Varsinais-Suomen järjestöfoorumi -tapahtuman, joka on kaikille avoin, eli sekä ammattilaisille että vapaaehtoisille järjestötoimijoille.
- varmistaa toiminnan tasot maantieteellisesti ja toimijatyyppisesti läpäisevä keskustelu ja kuuleminen Varsinais-Suomen järjestökentällä Varsinais-Suomen järjestöfoorumi -verkoston ja paikalliskontaktien avulla.
- toteuttaa aktiivista yhteistyötä virkamiesvalmistelun kanssa järjestökenttää koskevissa viestintä- ja yhteistyökysymyksissä.
- edistää poikkisektorista järjestö-kunta-maakunta -yhteistyötä kyselyin, tapahtumin, työpajoin, koulutuksin, asiantuntijavaihdoin, yhdistysesittelyin ynnä mui n keinoin.
- huolehtia järjestökentän edunvalvonnasta tuomalla yhdistysten ja järjestöjen asiantuntijuus esiin sekä järjestökentän sisällä että sen ulkopuolella (kunnat, rahoittajat, media) esimerkiksi lausumalla tai tekemällä kannanottoja ja aloitteita.
- toimia järjestöjen kollektiivisena, yhteisenä äänenä alueellisissa, lainsäädäntöön ja järjestöspesifeihin ongelmiin liittyvissä tilanteissa sekä ”ihmisten äänen” tulkkina näissä esimerkiksi lausumalla.

- edistää hyvää vuorovaikutusta, järjestöjen toisiltaan oppimista ja toimijoiden rakentavaa kohtaamista.
- panostaa järjestökentän viestintään tiedon avoimuuden ja tiedon välittämisen kautta, hyödyntäen www.jarjestofoorumi.fi -sivua ja järjestöjen asiantuntemusta, tavoitteena erityisesti yhteistyötä ja rahoituksen saamista edistävän tiedon lisääminen sekä järjestötoiminnan brändäys.

Kyseessä on siis maakuntaliiton laaja yhteistyöelin moninaisilla tavoitteilla. Järjestöjaosto on tavoitteiltaan ja toiminnaltaan kiinnittynyt vain löyhästi hyvinvointialueen järjestöyhteistyöhön. Jaosto tapaa neljä kertaa vuodessa. Jaoston toimikausi on neljävuotinen ja seuraa maakuntahallituksen kautta.

Järjestöjaostossa on koko järjestökenttä edustettuna. Eli mukana on eläkeläis- ja veteraanijärjestöjä, kasvatusta-, tiede-, ja opintojärjestöjä, kulttuurijärjestöjä, kylä- ja asukasjärjestöjä, neuvontajärjestöjä, nuoriso- ja opiskelijajärjestöjä, palvelujärjestöjä, sosiaali- ja terveysjärjestöjä, vapaa-aikajärjestöjä sekä ympäristöjärjestöjä.

Järjestöjaoston puheenjohtajana toimii Tauno Linkoranta Varsinais-Suomen Kylät ry:stä (Regina Strandberg, Folkhälsans förbund rf varapuheenjohtajana).

Varsinais-Suomen lastensuojelujärjestöt ry

[Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin puolesta - VSLJ ry](#)

VSLJ ry on 113-neuvottelukunnan jäsen. VSLJ varsinaissuomalaisten lastensuojelu, lasten, nuorten ja perheiden kanssa työskentelevien järjestöjen kattojärjestö. VSLJ ry:ssä on tällä hetkellä jo yli 40 jäsenjärjestöä. Jäsenjärjestöt edistävät lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia ja oikeuksia Varsinais-Suomessa. Järjestö on perustettu 2002.

Järjestö toimii alueen lastensuojelujärjestöjen yhteisenä äänenä ja edistää sekä järjestöjen ja kuntien että jäsenjärjestöjen keskinäistä yhteistyötä sekä pyrkii vaikuttamaan järjestöjen toimintaedellytysten turvaamiseen. Järjestö tekee alueen lastensuojelujärjestöjen työtä tunnetuksi mm. palvelukarttojen, Lastensuojelun järjestömessujen sekä viestinnän avulla. He myös kokoavat vuosittain yhteen jäsenjärjestöjen tunnusluvut sekä lastensuojelujärjestöjen toimintaympäristön luvut. Lisäksi he tarjoavat jäsenjärjestöjen työntekijöille mahdollisuuksia osaamisen jakamiseen järjestämällä kohtaamisen paikkoja ja mahdollisuuksia verkostoutua.

Toiminnanjohtajana toimii Miia Hänninen.

Varsinais-Suomen Vammais- ja Pitkäaikaissairausjärjestöt Vapi ry

[Vapi ry](#)

VAPI ry on 113-neuvottelukunnan jäsen. VAPI ry on Varsinais-Suomen maakunnan alueella toimivien vammais- ja pitkäaikaissairausyhdistysten yhteisjärjestö. Vuonna 2019 hyväksyttiin sääntömuutos, jolloin järjestön nimi muuttui. Aikaisempi nimi oli Turun Seudun Vammaisjärjestöt TVJ ry. Keskeistä sääntömuutoksessa oli toimialueen laajeneminen Varsinais-Suomen alueelle. Lisäksi sääntömuutoksessa korostui entisestään järjestöjen

kanssa tehtävän ja järjestöjen keskinäisen yhteistyön merkitys. Järjestö on perustettu 2000. Jäsenjärjestöjä on 44.

Yhdistys toimii laaja-alaisesti vammaisten ja pitkäaikaissairaiden oikeuksien edistämiseksi. Se vaikuttaa yhteiskunnalliseen päätöksentekoon vammaisten ja pitkäaikaissairaiden aseman parantamiseksi sekä edistää jäsenyhdistysten yhteistoimintaa ja tukea niiden toimintaedellytyksiä sekä keskinäistä verkostoitumista. Lisäksi järjestö tukee vammaisten ja pitkäaikaissairaiden osallisuutta ja tarjota osallistumismahdollisuuksia sekä edistää keskinäisen vertaistuen toteutumista.

Toiminnanjohtajana toimii Päivi Päivinen.

Lounatuulet Yhteisötalo ry

[Lounatuulet Yhteisötalo ry](#)

Lounatuulet yhteisötalo on 113-neuvottelukunnan varajäsen. Lounatuulet Yhteisötalo ry sosiaali- ja terveysalan toimijoita yhdistävä yhdistys, joka on perustettu vuonna 2015. Yhdistys hallinnoi Yhteisötalon tiloja huolehtien talon toimintojen sujuvuudesta ja kokoustilojen vuokraamisesta. Lisäksi yhdistys tukee jäsentensä toimintaedellytyksiä ja lisää verkostoitumismahdollisuuksia. Yhdistyksellä on noin 150 jäsentä, jotka ovat sosiaali- ja terveysalan yhteisöjä: yhdistyksiä, järjestöjä, säätiöitä, yrityksiä, yksityisiä toimijoita ja oppilaitoksia. Yhteisöjäsenistä noin 60 organisaatiota toimii Yhteisötalossa vakituisesti vuokralla.

Lounatuulet Yhteisötalo tarjoaa yhteisen toimintaympäristön sote-alan toimijoille Turun keskustassa. Yhteisötalossa on vuokrattavissa työ- ja vastaanottohuoneita vakituisen käyttöön sekä kokous- ja koulutustiloja erilaisiin tapaamisiin ja tilaisuuksiin.

Toiminnanjohtajana toimii Ulla Koivunen.

Salon Syty ry

[Salon Syty | Salon Syty - Yhdistystoiminnan, tiedon ja vertaistuen keskus. Vaikuttamistyötä yhdenvertaisuuden lisäämiseksi.](#)

Salon SYTY ry on 113-neuvottelukunnan jäsen. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää alueensa potilas- ja vammaisyhdistysten sekä kansanterveysyhdistysten yhteistoimintaa, niiden yhteisiä ja yhtäläisiä etuja sekä parantaa jäsenyhdistystensä yleisiä toimintaedellytyksiä. Jäsenyhdistyksiä on 36 paikallista sote-alan järjestöä.

Yhdistyksen tavoitteena on kehittää, järjestää ja koordinoida alueen kansanterveysyhdistysten ja potilas- ja vammaisyhdistysten vertaistukitoimintaa sekä kouluttaa ja tukea vapaaehtoistoimijoita. Yhdistys tekee laajaa ja monipuolista vaikuttamis- ja edunvalvontatyötä jäsentensä hyväksi.

Toiminnanjohtajana toimii Veera Hälli.

FDUV rf

[FDUV – För ett gott liv på jämlika villkor - FDUV](#)

FDUV är intresseorganisationen för svenskspråkiga personer med intellektuell funktionsnedsättning i Finland. FDUV står för frihet, delaktighet, utveckling och valmöjligheter för alla – också för dem som behöver stöd i vardagen. FDUV är en nationell människorättsorganisation som arbetar för att svenskspråkiga personer med intellektuell eller liknande funktionsnedsättning och deras anhöriga ska få en jämlik ställning i samhället och service och stöd på sinnet modersmål.

FDUV representerar tio regionala DUV-föreningar och riksföreningen för personer med intellektuell funktionsnedsättning Steg för Steg. De regionala DUV-föreningarna är verksamma i hela Svenskfinland och har tillsammans cirka 2800 medlemmar. Vi har kansli i Helsingfors och Vasa och en personalstyrka på cirka 26 anställda. DUV Åboland är en aktiv förening.

Verksamhetsledare är Lisbeth Hemgård till 31.7.2023.

113 Sote-järjestöjen neuvottelukunnan nykytilanne

Tausta ja tarkoitus

Varsinais-Suomessa on Soste ry:n tilastojen mukaan noin 900 sote-järjestöä. Varsinais-Suomen sote-järjestöjen perustama ”113 Sotejärjestöjen neuvottelukunta, Varsinais-Suomi” toimii koko sote-järjestökentän yhteisellä mandaatilla julkisen sektorin kumppanina sote-uudistukseen tähtäävässä yhteistyössä. Varsinais-Suomessa ei ole muuta kaikkia sote-järjestöjä kokoavaa toimijaa.

Neuvottelukunnan tavoitteena on tehostaa sote-järjestöjen vaikuttamisyhteistyötä, vahvistaa järjestöjen roolia osana hyvinvointialueen kokonaisuutta ja varmistaa järjestöjen yleishyödyllisen toiminnan edellytyksiä. Sote-järjestöillä on neuvottelukunnan avulla yhteinen vaikuttaja-asema ja toimiva kumppanuus hyvinvointialueen eri toimijoiden kesken. Neuvottelukunnan avulla sote-järjestöt saavat entistä vahvemmin esiin kohderyhmiensä äänen palvelujen kehittämisessä.

Toimikausi ja tehtävät

113 Varsinais-Suomen sote-järjestöjen neuvottelukunnan toimikausi on kaksi kalenterivuotta. Neuvottelukunnan virallisia kokouksia on 2-4 kertaa vuodessa, vähintään kerran kevät- ja syyskaudella.

Neuvottelukunnan tehtäviä ovat muun muassa:

- Järjestöedustajien nimeäminen eri sote-työryhmiin sekä järjestöyhteistyön koordinointi työryhmissä.
- Valmisteluorganisaation ja sote-hankkeiden koordinoitu järjestöviestintä. Neuvottelukunnalla on käytössä viestinnän postituslista (sähköposti), Facebook ja Twitter.

- Mahdollisiin sote-uudistukseen liittyviin järjestöjen kannanotto- ja lausuntopyyntöihin vastaaminen.
- Vuosittaisen Järjestöareena-tapahtuman järjestäminen sote-järjestöille. Tarkoituksena vahvistaa sote-järjestöjen yhteistä ääntä ja vaikuttamistoimintaa sekä tuoda ajankohtaista tietoa hyvinvointialueen kehittämiseen liittyen.
- Varsinais-Suomen aluehankkeiden ohjausryhmässä järjestöedustus.

Toimintasääntö 2021 alkaen:

<https://vshyvinvointialue.fi/content/uploads/2021/05/nk.toimintasaanto-31.5.2021.pdf>
(uusi sivu tulossa varha.fi-sivuille hyte-tulosryhmän alaisuuteen)

Neuvottelukunnan kokoonpano ja johtajisto ”Troikka”

Neuvottelukunnan jäsenet edustavat Varsinais-Suomessa toimivia sosiaali- ja/tai terveysalan järjestöjä. Neuvottelukunnan jäsenten vaali pidetään toimikausittain eli kahden vuoden välein. Kokoonpanossa pyritään mahdollisimman monipuoliseen asiantuntijuuteen, kokemukseen ja osaamiseen. Neuvottelukunnan koko on 12-15 jäsentä

Troikan eli johtajiston muodostavat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, past-puheenjohtaja ja sihteeri. Troikka toimii neuvottelukunnan asiavalmistelijana sekä toimii itsenäisesti nopeaa reagointia vaativissa asioissa. Toimikauden 2021-22 neuvottelukunnan puheenjohtajana on toiminut Minna Rosendahl (Varsinais-Suomen Muistiyhdistys ry). Toimikauden 2023-24 puheenjohtajana toimii Regina Strandberg (Folkhälsans förbund rf, Åboland).

Muiden hyvinvointialueiden valmistelun tilanne ja poimittuja hyviä käytäntöjä

Työryhmä kävi läpi kattavasti eri hyvinvointialueiden päätöksiä ja asiakirjoja liittyen hyvinvointialueiden järjestöedustuksiin sekä niiden rooliin ja tehtäviin. Suurimmassa osassa hyvinvointialueita oltiin vasta luonnosvaiheessa, eikä asiakirjoja ollut vielä käytettävissä. Lisäksi hyvinvointialueet ja niiden alueiden järjestöt ovat organisoituneet eri tavoin ja toimintamallien siirtäminen sellaisenaan on vaikeaa erilaisesta yleisestä rakenteesta johtuen. Työryhmä löysi kuitenkin muutamia tässä esiteltyjä hyviä käytäntöjä, joita hyödynnettiin omassa valmistelussa.

SOSTE ry:n Janne Haikarin selvitys hyvinvointialueiden tilanteesta 11/2022:

https://innokyla.fi/sites/default/files/2022-12/J%C3%A4rjest%C3%B6t%20hyvinvointialueilla%2011_2022%20Tilannekuva%20avustuksi%20ja%20hyvinvointialuestrategioista%20ja%20j%C3%A4rjest%C3%B6ille%20t%C3%A4rkeit%C3%A4%20hallintorakenteista.pdf

Keski-Uusimaa

- Järjestövetoinen järjestöneuvottelukunta, jossa hyvinvointialueen edustaja

Keski-Uudellamaalla kehittämis- ja tulevaisuuslautakunnan vastuulla on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen strategiset tehtävät. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä järjestöyhteistyö on keskitetty HYTE-allianssiin, joka koordinoi ja rakentaa kumppanuutta järjestöjen kanssa eri tavoin. Hyvinvointialueella on oma edustaja järjestövetoisessa järjestöneuvottelukunnassa.

Järjestövetoinen järjestöneuvottelukunta on kolmannen sektorin toimijoiden yhteenliittymä sekä kuntien ja hyvinvointialueen ammattitaitoinen ja luotettava kumppani, joka tukee alueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä. Yhdessä hyvinvointialueen ja kuntien kanssa sovitaan järjestöjen teemaverkostojen ja järjestöneuvottelukunnan rooli suhteessa kuntiin ja Hyte-allianssi-työskentelyyn.

- Hyvinvointialueelta järjestöneuvottelukunnalle tulevat tehtävät

Hyvinvointialue, kunnat ja järjestöt neuvottelevat vuosittain hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta (Alueellinen hyvinvointisuunnitelma ja –kertomus).

Hyvinvointialue, kunnat ja järjestöneuvottelukunta neuvottelevat valtuustokausittain järjestöjen toimintaedellytysten ja vaikuttamismahdollisuuksien tukemisen periaatteista ja työnjaosta osana Hyte-allianssi kumppanuusmallia.

Järjestöneuvottelukunta nimeää alueellisen Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ryhmän järjestöedustajat.

Lähteet ja lisätietoa:

<https://bin.yhdistysavain.fi/1571719/wRh9SV6V8hGftxB3tZn60XRxDA/J%C3%A4rjest%C3%B6neuvottelukunta%204.5.22.pdf>

<https://www.yhdistysverkosto.net/keski-uudenmaan-jarjestoneuvotteluk/jarjestot-hyvinvointialueilla-11/2022-innokyla.fi>

Päijät-Häme

- Järjestöneuvottelukunnan rooli ja tehtävät

Päijät-Hämeessä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta toimii mm. lain mukaisena hyte-vastuutahona, edistää yhdyspintatyöhön liittyvää yhteistyötä ja hyte-työtä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä. Lautakunta päättää avustusten myöntämisestä yhteisöille talousarvioon varatun määrärahan puitteissa. Asiakas- ja osallisuuslautakunta edistää osallisuuden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä.

Järjestöneuvottelukunta on yhdistysyhteistyön vaikuttamistoimielin, joka tuo yhdistysten toimintaa näkyväksi ja tunnetuksi toimimalla yhdistyskentän äänenä ja vaikuttamiskanavana sekä mahdollistaa monitoimijaista kumppanuutta. Järjestöneuvottelukunnan tehtävänä on edistää järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä lisätä yhteiskehittämistä ja kumppanuutta hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi. Aluehallitus asettaa neuvottelukunnan ja päättää sen kokoonpanosta. Yhdyspintaneuvottelukunnan tehtävänä on edistää hyteen liittyvää yhteistyötä alueella, edustus: kunnat, hyvinvointialue, maakuntaliitto sekä järjestöedustajat järjestöneuvottelukunnasta.

Kuva 1. Kuva Päijät-Hämeen järjestöneuvottelukunnan roolista ja tehtävistä.

Lähteet ja lisätietoa:

<https://paijat-sote.fi/wp-content/uploads/2022/05/jarjestoneuvottelukunta.pdf>

[Päijät-Hämeen järjestöneuvottelukunta | Päijäthämäläiset \(paijathamalaiset.fi\)](https://www.paijathamalaiset.fi/)

[Järjestöt hyvinvointialueilla 11/2022 \(innokyla.fi\)](https://www.innokyla.fi/)

Pohjois-Savo

- Järjestöneuvoston tehtävät, aluehallituksen edustus järjestöneuvostossa, vuosittaiset keskustelut

Järjestöneuvosto on aluehallituksen ja järjestöjen yhteistyö- ja neuvottelutoimielin, jonka aluehallitus asettaa valtuustokausittain. Järjestöneuvoston tehtävänä on tehdä mm. kannanottoja, lausuntoja järjestöjä koskevissa asioissa sekä osallistua omien kohderyhmiensä palvelujen suunnitteluun sekä päätöksentekoon. Aluehallitus hyväksyy järjestöneuvoston toimintasäännön, jossa se määrittää, muun muassa

tehtävänsä, kokoonpanonsa ja nimeämisprosessinsa, kokouskäytäntönsä, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat sekä sihteerin tehtävien hoitamisen. Aluehallitus ja järjestöneuvosto sopivat yhteistyöstä ja sen painopisteistä vuosittain yhteisessä keskustelussa. Aluehallitus nimeää edustajansa järjestöneuvostoon valtuustokaudeksi.

- HYTE-neuvottelukunnassa neuvoston nimeämä järjestöedustaja

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisrakenne on määritelty aluehallituksessa (eri hallintoelinten tehtävät hytessä). Aluehallitus asettaa vuosittain HYTE-neuvottelukunnan johtamaan hyte-työtä, järjestöillä edustus neuvottelukunnassa.

- Järjestöfoorumi

Pohjois-Savon järjestöfoorumi on kaikille pohjoissavolaisille järjestö- ja yhdistystoimijoille avoin tilaisuus, joka järjestetään 1–2 kertaa vuodessa. Tilaisuuden on tarkoitus tarjota tietoa ja mahdollistaa uusien kumppanuuksien löytyminen yli kunta- ja toimialarajojen.

Lähteet ja lisätietoa:

[Hyvinvointialueen hallintosääntömalli \(pshva.fi\)](https://www.pshva.fi) (s. 11)

<https://www.pssotu.fi/jarjestoneuvosto/>

[Järjestöt hyvinvointialueilla 11/2022 \(innokyla.fi\)](https://www.innokyla.fi)

Keski-Suomi

- Järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin

Aluehallituksen nimeämänä toimielimenä toimiva järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin kokoaa erilaisten järjestöjen ja seurakuntien edustajat käymään vuoropuhelua hyvinvointialueen kanssa järjestöille ja seurakunnille tärkeistä kysymyksistä ja tuomaan hyvinvointialueen toimintaan järjestöjen ja seurakuntien näkökulmaa. Aluehallitus säätää sen toimintasäännön, jossa tehtävät määritellään tarkemmin.

Aluehallitus asettaa toimielimen valtuustokausittain. Järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöytä kokoaa ehdotuksen toimielimen järjestöedustajista siten, että ehdotettu kokoonpano edustaa monipuolisesti ja moninaisesti Keski-Suomalaista sosiaali- ja terveysalan ja pelastusalan järjestökenttää huomioiden järjestökentän moninaisuuden mm. toiminnan rahoituksen, mittakaavan ja paikallisuuden tai alueellisuuden.

- Viestintäyhteistyö

Molemminpuolisella viestintäyhteistyöllä autetaan asukkaita löytämään oikea palvelu. Järjestöt huomioidaan osana hyvinvointialueen viestinnän kokonaisuutta. Viestintäyhteistyöstä on hyötyä kummallekin osapuolelle: Hyvinvointialueen

viestintäväyliä hyödyntämällä voidaan lisätä tietoisuutta järjestöjen tarjoamista mahdollisuuksista, järjestöt voivat auttaa hyvinvointialuetta tavoittamaan oman toimintansa piirissä olevat palveluiden käyttäjät.

- Palveluiden ja palvelupolkujen kehittämisessä hyödynnetään järjestöjen asiantuntemusta

Järjestöt ovat mukana kehittämistyötä tekevissä verkostoissa ja työryhmissä, ja mahdollisuuksista osallistua kehittämistyöhön viestitään aktiivisesti. Hyvinvointialue tarjoaa erilaisia ja eritasoisia mahdollisuuksia osallistua kehittämistyöhön huomioiden järjestötoimijoiden erilaiset resurssit täysin vapaaehtoistoimintana toimivista yhdistyksistä ammatillisvetoisiin asiantuntijaorganisaatioihin. Palvelupolku on kuvaus asiakkaan ja palveluita järjestävän organisaation tai organisaatioiden välisestä palvelu hetkistä, joka mallinnetaan asiakkaan näkökulmasta käsin. Kehittämistyössä järjestöillä on myös merkittävä rooli tiedontuottajina, esimerkiksi palvelupolkujen mallintamisessa ja kehittämisessä hyödynnetään järjestöjen asiantuntemusta sekä järjestöjä väylänä hankkia kokemustietoa erilaisista palveluprosesseista.

Lähteet ja lisätietoa:

[Järjestöyhteistyön asiakirja - Hyväksytty.pdf \(hyvaks.fi\)](#)

[Järjestöt hyvinvointialueilla 11/2022 \(innokyla.fi\)](#)

Esitys 113-neuvottelukunnasta osana Varsinais-Suomen hyvinvointialueen toimintaa

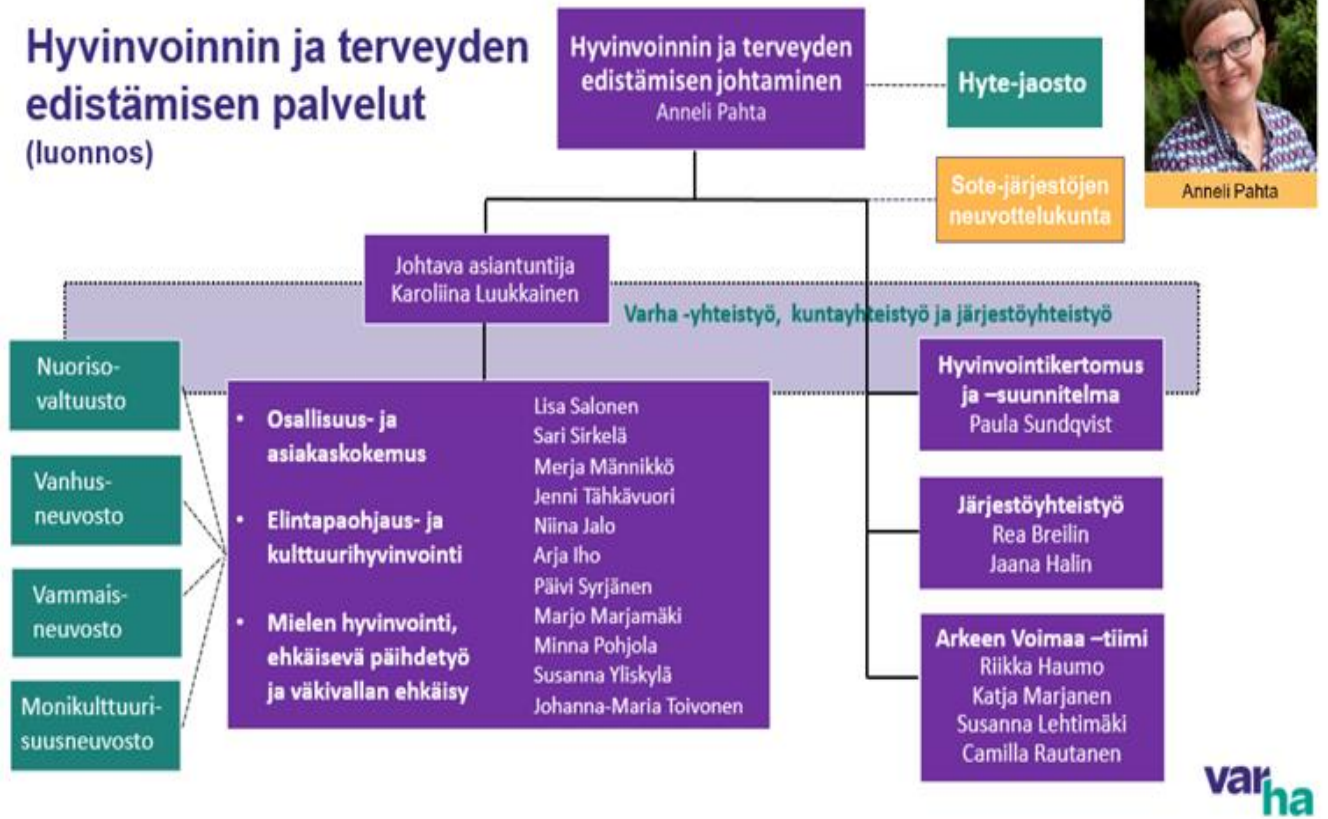
Neuvottelukunnan paikka Varsinais-Suomen hyvinvointialueen organisaatiossa

113-neuvottelukunta on perustamisestaan alkaen tehnyt tiivistä yhteistyötä aiemmin toiminnassa olleen alueellisen hyte-työryhmän, valmisteluorganisaation yhdyspinnat-toiminnan ja Varhan käynnistettyä varsinaisen hyte-tulosryhmän ja sen järjestöyhteistyön tiimin kanssa.

Hyte-tulosryhmän tehtäviin kuuluvat järjestöyhteistyö ja –avustusasioiden lisäksi mm. osallisuusasiat ja muu hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, jossa myös järjestöillä on tärkeä rooli yleishyödyllisen ennaltaehkäisevän ja sote-palveluja tukevan toiminnan järjestäjänä. Hyte-tulosryhmän yhteistyö järjestöjen kanssa on monitasoista ja tavoitteellista sisältäen strategisen, käytännöllisen ja taloudellisen yhteistyön.

Esitämme 113 sote-järjestöjen neuvottelukuntaa liitettäväksi osaksi hyte-tulosryhmää ja sen toimintaa (kuva 2).

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelut (luonnos)

Kuva 2 Ehdotus 113-neuvottelukunnan paikasta Varhan Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tulosryhmän rakenteen luonnoksessa.

Neuvottelukunnan rooli ja tehtävät Varsinais-Suomen hyvinvointialueen organisaatiossa

113-sote-järjestöjen neuvottelukunta on toiminut vuodesta 2021 alkaen tiiviissä yhteistyössä Varsinais-Suomen sote-valmistelun (mm. VATE) ja nyt Varhan hyte-tulosryhmän kanssa. Jo olemassaolevien yhteistyötehtävien lisäksi Varhan toiminnan käynnistyttyä on tarpeen päivittää yhteistyö tämän hetkisten tarpeiden mukaiseksi. (kuva 3)

Kuva 3. Esitys 113-neuvottelukunnan roolista ja tehtävistä Varhan organisaatiossa

• Jo olemassaolevat tehtävät

- Järjestöedustajien nimeäminen ja muut mahdolliset yhteydenottopyynnöt Varhan eri työryhmiin sekä järjestöyhteistyön koordinointi työryhmissä.**
- Järjestöareenasta vastaaminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa**
Huomioitavaa on, että vuodesta 2023 alkaen vuosittaisen avoimen Järjestöreenan kohderyhmänä ovat kaikki hyvinvointialueen tehtäviin kuuluvasta yhteistyöstä kiinnostuneet järjestöt niiden toimialasta riippumatta. Järjestöareena-tilaisuus järjestetään vuosittain joko etä- tai lähitilaisuutena.
- Keskitetty viestintä**
Neuvottelukunta tiedottaa ja viestii keskittyen ydintehtäväänsä eli järjestöjen vaikuttamistoimintaan, yhteistyöhön ja molemminpuoliseen keskitettyyn tiedottamiseen Varhan ja järjestöjen kesken.
- Mahdollisiin Varhan toimintaan liittyviin kannanotto- ja lausuntopyyntöihin vastaaminen järjestöjen näkökulmasta Varsinais-Suomessa**
- Edustaminen**

Neuvottelukunta tai sen edustaja/edustajat toimii sote-järjestöjen virallisena edustajana niissä tehtävissä, jotka edellyttävät edustuksellista roolia, esim. Varhan hankkeiden ohjausryhmät.

- **Uudet tehtävät, muutokset ja lisäykset**

- **Lakisääteiset vuosittaiset alueelliset neuvottelut.**

Esitämme, että vuosittaisissa neuvotteluissa sote-järjestöjen edustaja/edustajat nimetään neuvottelukunnasta.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, 7§ : Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä kunnan ja hyvinvointialueen on tehtävä yhteistyötä:

- toistensa kanssa ja tuettava toisiaan asiantuntemuksellaan.
- alueella toimivien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa.
- Kunnan ja hyvinvointialueen on edistettävä järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia.
- Hyvinvointialue järjestää vuosittaiset alueelliset neuvottelut tavoitteista, toteutuksesta ja seurannasta.

- **Hyte-jaoston kokouksiin osallistuminen, edustajan nimeäminen**

Esitämme, että sote-järjestöjen neuvottelukunnan edustajalla on hyte-jaoston kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus.

Jotta neuvottelukunta voi toimia viestinviejänä sote-järjestöjen toimintakentän ja hyte-jaoston välillä, on saumaton tiedonkulku tärkeää puolin ja toisin. Neuvottelukunnan edustajan osallistuminen hyte-jaoston kokouksiin varmistaa tiedonkulun lisäksi saumattoman yhteistyön ja yhteiskehittämisen matalalla kynnyksellä.

- **Yhteistyö: strategia ja palvelustrategia, alueellinen hyvinvointikertomus**

Esitämme, että hyvinvointialue tekee yhteistyötä sote-järjestöjen neuvottelukunnan kanssa kuulemalla järjestöjä hyte-toimintaa, alueellista hyvinvointikertomusta ja strategiaa suunniteltaessa esim. järjestämällä yhteistyössä neuvottelukunnan kanssa tilaisuuksia järjestöille tai kutsumalla neuvottelukunnan nimeämiä järjestöedustajia työryhmiin.

- **Koordinoijan rooli osallisuustoiminnan järjestöyhteistyössä**

Esitämme, että neuvottelukunnan roolina voisi olla myös esim. hyvinvointialueen kriteerien täyttävien kokemustoimijoiden/asiantuntijoiden taustajärjestöjen yhteystietojen ylläpito.

Järjestöystävällisen hyvinvointialueen toimintamallin mukaan järjestöjen ammattilaisten, kokemustoimijoiden ja vapaaehtoisten asiantuntijuutta arvostetaan ja sitä hyödynnetään monipuolisesti toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Järjestöjen kanssa tehtävä yhteinen työ mahdollistaa erilaisten järjestöverkostojen hyödyntämisen ja monitahoisen asukkaiden tavoittamisen hyvinvointialueen osallisuustoiminnan osana

▪ **Varhan edustaja neuvottelukunnan kokouksissa:**

Esitämme, että neuvottelukunnan kokouksiin pyydetään nimeämään Varhan hyte-tulosryhmän edustaja.

Edustajan osallistumisella kokouksiin vahvistetaan yhteistyötä ja varmistetaan tiedonkulku puolin ja toisin. Neuvottelukunta voi kutsua kokouksiin myös muita asiantuntijoita

▪ **Neuvottelukunnan johtajiston ja varsinaisten jäsenten valinnan jälkeinen vahvistaminen:**

Neuvottelukunta toivoo Varhan hyte-jaoston vahvistavan neuvottelukunnan jäsenet aina uuden toimikauden (2 v.) alkaessa.

Olemassa olevan toimintasäännön mukaan edellisen kauden varapuheenjohtaja jatkaa seuraavan kauden puheenjohtajana. Edellisen toimikauden puheenjohtaja jatkaa ns. past-puheenjohtajana. Neuvottelukunta valitsee kunkin toimikauden ensimmäisessä kokouksessa varapuheenjohtajan ja sihteerin. Nämä neljä muodostavat johtajiston eli ns. Troikan. Neuvottelukunnan varsinaiset jäsenet valitaan äänestyksellä toimikauden alkua edeltävässä vaalikokouksessa sote-järjestöjen ehdokasasettelun perusteella.